Passantenonderzoek

Wallengebied te Amsterdam

Najaar 2016

Opdrachtnummer:	34-2656
Dataverzameling:	augustus/september 2016
Oplevering:	september 2016

Projectbegeleiding:

Strabo bv
Marktonderzoek en Vastgoedinformatie
Postbus 15710
1001 NE Amsterdam

Bezoekadres:
Herengracht 560
1017 CH Amsterdam
T: 020-6260817

info@strabo.nl
www.strabo.nl

Samenvatting

		2016
aantal bezoekers	bruto per week:	965.811
	netto per week:	899.271
	aantal bezoekeenheden:	468.370
herkomst	Amsterdam:	25%
	overig ROA:	4%
	overig Nederland:	11%
	buitenland:	60%
leeftijd	< 35 jaar:	48
	35-55 jaar:	34
	> 55 jaar:	19
bezoekeenheid	gem. omvang bezoekeenheid:	1,92
bezoekduur	gem. bezoekduur (min.):	74
	één uur of langer:	50%
bezoekfrequentie	Minder dan 1x per maand	39%
	Dit is de 1e keer	31%
bezoekdoel (primair)	Toeristisch bezoek	44%
	Bezoek winkels	10%
	Bezoek horeca	9%
Bezoek vanwege 'Red Light District'	Ja	32%
	Nee	68%
bestedingen	per bezoekeenheid per bezoek:	€ 30,01
omzet	weekomzet (miljoen):	€ 14,1
waardering	kwaliteit van winkels	6,9
	kwaliteit van horeca	7,3
	sfeer	7,7
	drukte	7,0
	netheid	6,7
	gedrag andere bezoekers	7,3
	veiligheid	7,8
	totale indruk	7,7

Samenvatting

Op weekbasis trekt het Wallengebied circa 900.000 bezoekers. 25% van hen is woonachtig, 60% is een buitenlandse toerist. Het publiek is overwegend jong (< 35 jaar) en man (57%) en geeft hier bij een bezoek (van gemiddeld 74 minuten) zo'n € 30,- uit. Toeristisch bezoek is voor 40% de primaire reden van het bezoek. Het feit dat het een 'Red Light District' betreft, is voor gemiddeld 32% (buitenlandse toeristen: 41%) de reden van het bezoek aan het gebied.

(Buitenlandse) toeristen zijn over het algemeen zeer tevreden. Amsterdammers zijn een stuk kritischer (over onder andere de drukte, netheid en het gedrag van andere bezoekers). Verder bestaat er wat betreft de gemiste winkels, horeca of voorzieningen en de verbeterpunten, opvallende genoeg, een soort consensus tussen de verschillende bezoekersgroepen. Zowel Amsterdammers als buitenlandse toeristen kennen een vraag naar meer winkels met dagelijkse boodschappen ((discount) supermarkten, een (echte) bakker, groenteboer en een slager, een biologische winkel) en ook bestaat er de vraag naar een hoger voorzieningenniveau (openbare toiletten, pinautomaten en vuilnisbakken).

Op horecagebied is er grote vraag naar leuke koffietentjes. Het huidige aanbod richt zich, volgens bezoekers, vaak teveel op het bier- en wijnpubliek in de latere avond en nacht. Diverse bezoekers vragen op een hogere kwaliteit van het horeca-aanbod. Ook is er een bovengemiddelde vraag naar ijssalons, zowel onder Amsterdammers als buitenlandse toeristen, al dient er hierbij rekening mee te worden gehouden dat het onderzoek plaatsvond in een zonnige week eind augustus/begin september.

Een, volgens bezoekers, belangrijk verbeterpunt is de verkeersveiligheid. Diverse bezoekers vragen om het auto- en fietsvrij maken van het gebied of voor het instellen van een maximumsnelheid voor (brom-)fietsers. Het terugdringen van het aantal fietsers in het algemeen wordt opvallend vaak genoemd, wederom zowel door Amsterdammers als (buitenlandse) toeristen.

Verder is er enerzijds de vraag om het prostitutie- en drugskarakter van het gebied wat te beteugelen, maar daar tegenover staan mensen die aangeven het beleid betuttelend te vinden en die graag het 'echte Amsterdam' terug willen ("niet verder onthoeren").

Ook zien we zo'n tegenstelling als het gaat om het algehele toeristische karakter van het gebied ("minder pretparkachtig"). Daartegenover staan de toeristen die graag zien dat er meer geregeld wordt voor hen (betere bewegwijzering in diverse talen, een toeristen-informatiecentrum, meer coffeeshops en bredere stoepen).

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4

2 Resultaten passantentelling 6
2.1 Aantal bezoekers per dag 6
2.2 Aantal bezoekers per uitgang 7
2.3 Aantal bezoekers per uur 9

3 Resultaten passantenenquête 10
3.1 Bezoekerskenmerken 10
3.1.1 Herkomst 10
3.1.2 Leeftijd 14
3.1.3 Omvang en samenstelling bezoekeenheid 14
3.2 Bezoekgedrag 16
3.2.1 Routing 16
3.2.2 Bezoekdoel 17
3.2.3 Bezoekfrequentie Wallengebied 18
3.2.4 Bezoekduur 20
3.3 Bestedingen 21
3.3.1 Bestedingen 21
3.4 Waardering 23
3.5 Typering Wallengebied 25
3.6 Gemiste winkels, horeca of voorzieningen 25
3.7 Verbeterpunten 25
3.8 Binnenlandse en buitenlandse toeristen 30
3.8.1 Bezoekfrequentie Amsterdam 30
3.8.1 Bezoek andere Amsterdamse attracties 30

1. Inleiding

In opdracht van de Gemeente Amsterdam heeft Strabo bv een passantenonderzoek uitgevoerd voor het Wallengebied in Amsterdam. Het volledige onderzoek bestaat uit een passantentelling en een passantenenquête die is gehouden onder bezoekers die het gebied verlieten.

Omstandigheden gedurende het veldwerk

Ten behoeve van het onderzoek is in week 35 van 2016 op dinsdag, donderdag en zaterdag veldwerk verricht.

De weersomstandigheden tijdens het veldwerk waren als volgt:

- dinsdag 30/8 Een zonnige dag. De temperatuur liep op tot 23 °C;
- donderdag 1/9 Wederom een zonnige dag. De maximumtemperatuur bedroeg 22 °C;
- zaterdag 3/4 In de ochtend zonnig maar later op de dag bewolkt. De temperatuur liep op tot 22 °C.

Methode

Bij de telling is gebruik gemaakt van de zogenaamde kordonmethode. Bij de uitgangen van het gebied Wallengebied is, tussen 11:00 en 03:00 uur, één maal per uur gedurende exact twaalf minuten het aantal vertrekkende bezoekers geteld. Er is geteld op drie dagen (dinsdag, donderdag en zaterdag). De overige dagen zijn ingeschat op basis van referentiegegevens.

Omdat er bij een passantentelling altijd sprake is van dubbeltellingen, is er een correctie toegepast op de telresultaten. Aan de hand van de passantenenquête, is per dag en uitgang een correctiepercentage vastgesteld, dat aangeeft welk deel van de bezoekers nog niet klaar was met het bezoek aan het winkelgebied en dus op een later tijdstip het winkelgebied definitief zou verlaten. Na aftrek van dit correctiepercentage kan redelijk betrouwbaar worden vastgesteld, hoeveel bezoekers het winkelgebied daadwerkelijk telt.

Response

In totaal zijn er 873[1] succesvolle enquêtes afgenomen onder de vertrekkende bezoekers van het gebied, om zo het profiel en het bezoekgedrag van de bezoekers vast te kunnen stellen. De response lag gemiddeld op 34%. De enquêtes zijn afgenomen tussen 11:00 en 22:00 uur waarna er in de daarop volgende uren, wanneer mogelijk, nog een paar extra enquêtes zijn afgenomen.

[1] Er is geoffreerd voor 800 enquêtes.

Bij een vergelijking van de kenmerken van de bezoekers die wel en die niet mee wilden werken aan het onderzoek, blijkt dat bezoekers jonger dan 25 jaar en bezoekers van 55 jaar en ouder vaker hun medewerking verleenden dan de andere leeftijdscategorieën. Met de verschillen tussen de onderzoekspopulatie en de totale populatie wordt, waar relevant, rekening gehouden.

2 Resultaten passantentelling

Het gebied Wallengebied beschikt over 21 uitgangen. Bij alle uitgangen is het aantal uitgaande bezoekers geteld.

2.1 Aantal bezoekers per dag

In de onderstaande tabel is het aantal bezoekers weergegeven dat per dag het gebied bezocht, vóór (bruto) en na (netto) correctie voor het aantal dubbeltellingen.

Tabel 1: Aantal bezoekers per dag, vóór en na correctie dubbeltellingen[2]

dag	uren	vóór correctie 2016	na correctie 2016	% vóór correctie 2016	gem. aantal bezoekers per uur 2016
maandag	*11.00 – 03.00*	*113.000*	*105.215*	*12%*	*7.062*
dinsdag	11.00 – 03.00	114.275	106.454	12%	7.142
woensdag	*11.00 – 03.00*	*121.692*	*113.308*	*13%*	*7.606*
donderdag	11.00 – 03.00	122.115	113.766	13%	7.632
vrijdag	*11.00 – 03.00*	*139.077*	*129.495*	*14%*	*8.692*
zaterdag	11.00 – 03.00	192.430	179.056	20%	12.027
zondag	*11.00 – 03.00*	*163.222*	*151.977*	*17%*	*10.201*
totaal	112 uur	965.811	899.271	100%	8.623

- Het gebied is, tijdens de getelde uren, in totaal door (bruto) bijna één miljoen mensen bezocht. Na correctie voor dubbeltellingen (waardoor er 7% vanaf gaat) bedraagt het netto aantal bezoekers circa 900.000. Van groot belang is te weten dat dit een maximaal aantal bezoekers betreft. Dit vanwege de volgende aspecten:
  - Het onderzoek vond plaats in de periode eind augustus/begin september. In deze periode is het relatief druk in de stad: de toeristen zijn er 'nog' in grote getale, de Nederlandse vakantiegangers zijn weer terug in Nederland en weer aan het werk en daarnaast zijn de studenten weer terug in het centrum van Amsterdam, dit vanwege de aanstaande start van het collegejaar.
  - Het aantrekkelijke weer zorgt voor relatief veel mensen op straat, tot in de late uurtjes. Op een koudere of regenachtige dag zal dit aanzienlijk minder zijn.

- Zaterdag is de drukste dag. In totaal bezoeken 180.000 personen op deze dag het gebied. Op zaterdag verlieten gemiddeld 12.027 per uur het gebied. Op het piekmoment (tussen 18:00 en 19:00 uur) waren dit er zelfs meer dan 17.000. De uitgangen van het onderzoeksgebied zijn weergegeven in afbeelding 1.

[2] Cursief weergegeven zijn de dagen die ingeschat zijn.

2.2 Aantal bezoekers per uitgang

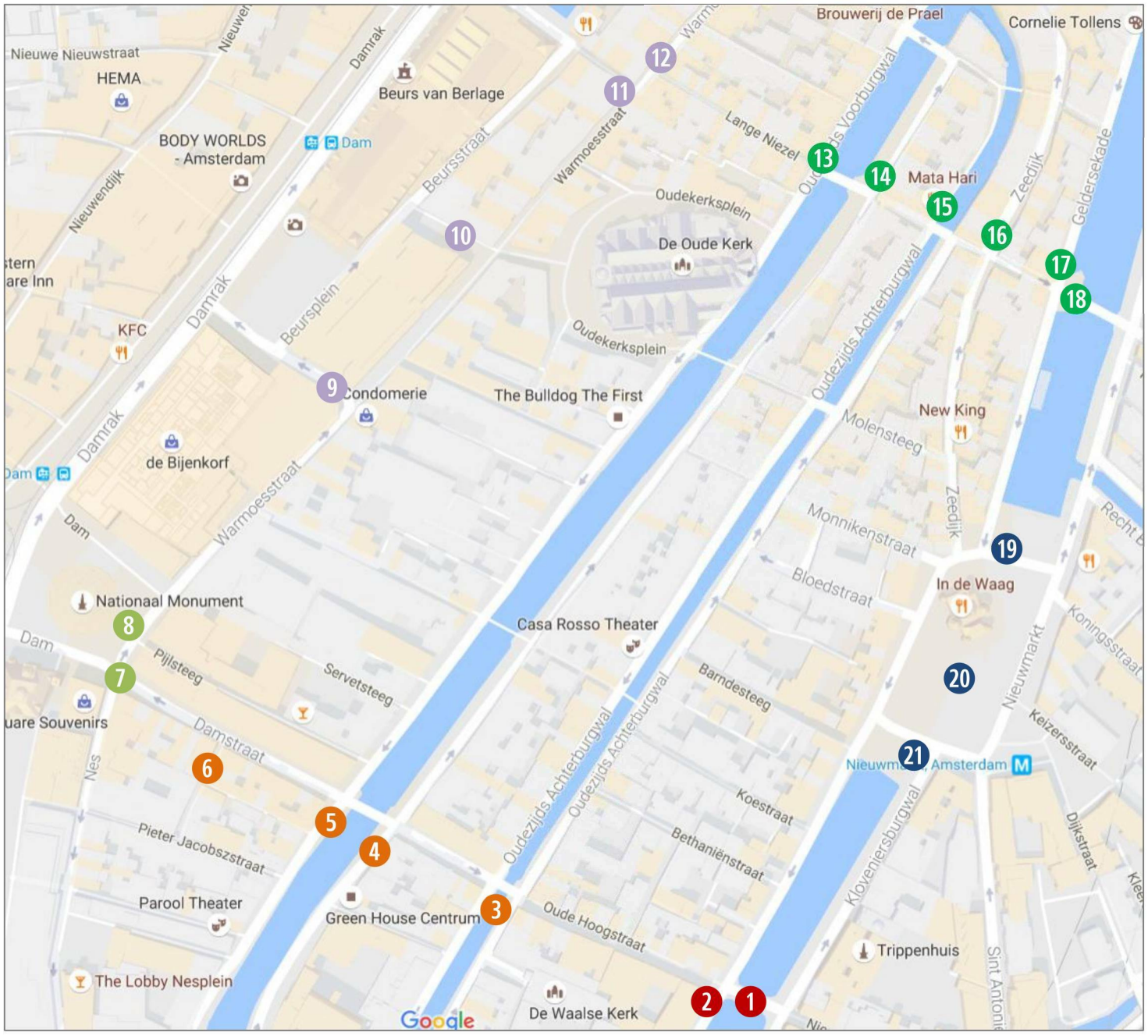
Tabel 2: Aantal bezoekers per uitgang, vóór en na correctie dubbeltellingen

uitgang		vóór correctie 2016	na correctie 2016	% vóór correctie 2016	gem. aantal bezoekers per uur
1.	Oude Hoogstraat	66.948	60.990	7%	598
2.	Kloveniersburgwal	27.106	25.561	3%	242
3.	Oudezijds Achterburgwal	24.842	21.737	3%	222
4.	Oudezijds Voorburgwal Oostzijde	32.950	32.160	3%	294
5.	Oudezijds Voorburgwal Westzijde	27.275	22.283	3%	244
6.	Pieter Jacobsdwarsstraat	541	361	0%	5
7.	**Dam vanuit Damstraat**	**130.833**	**115.526**	**14%**	**1.168**
8.	**Dam tussen Damstraat en Warmoestraat**	**98.052**	**89.423**	**10%**	**875**
9.	Papenbrugsteeg	39.572	37..712	4%	353
10.	Paternostersteeg	12.297	12.297	1%	110
11.	**Oudebrugsteeg**	**93.401**	**87.143**	**10%**	**834**
12.	**Warmoesstraat**	**100.214**	**95.103**	**10%**	**895**
13.	Oudezijds Voorburgwal Westzijde	59.989	56.089	6%	536
14.	Oudezijds Voorburgwal Oostzijde	23.164	21.612	2%	207
15.	Oudezijds Achterburgwal	8.063	8.063	1%	72
16.	Zeedijk	71.509	71.509	7%	638
17.	Geldersekade richting Pr. Hendrikkade	24.752	24.109	3%	221
18.	Geldersekade (Bantammerbrug)	25.372	24.078	3%	227
19.	Geldersekade bij Nieuwmarkt	52.883	48.176	5%	472
20.	Nieuwmarkt Noordzijde	30.822	30.113	3%	275
21.	Nieuwmarkt Zuidzijde	15.225	15.225	2%	136
totaal		965.811	899.271	100%	8.623

- Van de in totaal 21 uitgangen kunnen er vier als de belangrijkste gezien worden (met een aandeel van 10% of meer). Via deze vier uitgangen verlaat 44% van alle bezoekers het gebied. Dit betreft de punten:
  - 7. Dam vanuit Damstraat (14%);
  - 8. Dam tussen Damstraat en Warmoestraat;
  - 11. Oudebrugsteeg (10%);
  - 12. Warmoesstraat (10%).

- De verschillende uitgangen van het Wallengebied kunnen in zes verschillende 'gebieden' ingedeeld worden. Dit leidt tot het volgende:
  - Oude Hoogstraat/Kloveniersburgwal (1,2): 10%
  - Zijstraten Damstraat (3,4,5,6): 9%
  - Dam (7,8): 24%
  - Warmoesstraat (9,10,11,12): 25%
  - Lange/korte Niezel en Stormsteeg (13,14,15,16,17,18): 22%
  - Nieuwmarkt (19,20,21): 10%

Afbeelding 1: Aantal vertrekkende bezoekers naar uitgang naar uur

2.3 Aantal bezoekers per uur

In onderstaande afbeelding is het aantal vertrekkende bezoekers per uur weergegeven.

- Wat direct duidelijk wordt is dat het op zaterdag aanmerkelijk drukker is dan op de doordeweekse dagen.
- Verder kent de zaterdag duidelijk een piekmoment (tussen 15:00 en 19:00 uur), terwijl het druktebeeld op dinsdag en donderdag, voor een groot gedeelte van de dag, redelijk vergelijkbaar blijft.
- Op zaterdag tussen 2:00 en 3:00 uur 's nachts, verlaten nog steeds zo'n 4.000 bezoekers het gebied.

Afbeelding 2: Aantal bezoekers naar uur

3 Resultaten passantenenquête

Om inzicht te krijgen in het bezoekersprofiel en het bezoekgedrag van bezoekers van het gebied, is onder 873 vertrekkende bezoekers een enquête afgenomen. De enquêteresultaten zijn gewogen naar de drukte per uitgang per dag.

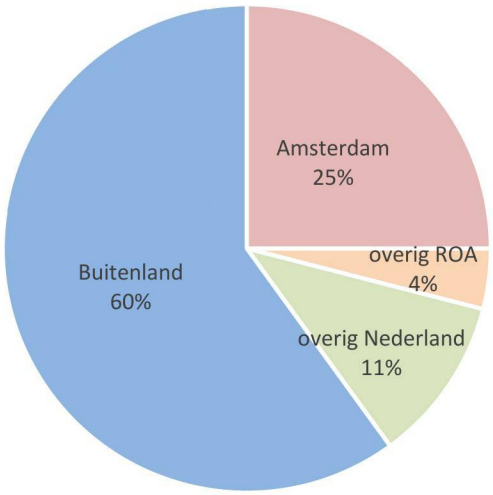
3.1 Bezoekerskenmerken

3.1.1 Herkomst

Aan respondenten is gevraagd naar de postcode van het huisadres. Indien zij niet in Nederland wonen is gevraagd naar het land van herkomst. Op basis hiervan kan inzicht worden verkregen in de herkomst van bezoekers van het gebied. In onderstaande tabel zijn hiervan de uitkomsten weergegeven.

Tabel 3: Bezoekers Wallengebied naar herkomst

	2016
Amsterdam, waaronder:	**25%**
Postcode 1012	5%
Postcode 1011	3%
Overig Amsterdam	17%
overig ROA, waaronder:	**4%**
Zaandam	1%
Diemen	1%
overig Nederland, waaronder:	**11%**
overig Noord-Holland	2%
Zuid-Holland	2%
Noord-Brabant	2%
Utrecht	1%
Overig	4%
Buitenland, waaronder:	**60%**
Groot Brittannië	13%
Duitsland	12%
Verenigde Staten	4%
België	4%
Frankrijk	4%
Italië	3%
Spanje	2%
totaal	100%

- De herkomst van bezoekers van het Wallengebied is zeer divers. Allereerst is 40% van de bezoekers woonachtig in Nederland en is 60% een buitenlandse toerist. Een kwart van alle bezoekers van dit deel van het centrum bestaat uit Amsterdammers, 4% woont in de omliggende gemeenten (ROA) en 11% woont elders in Nederland.

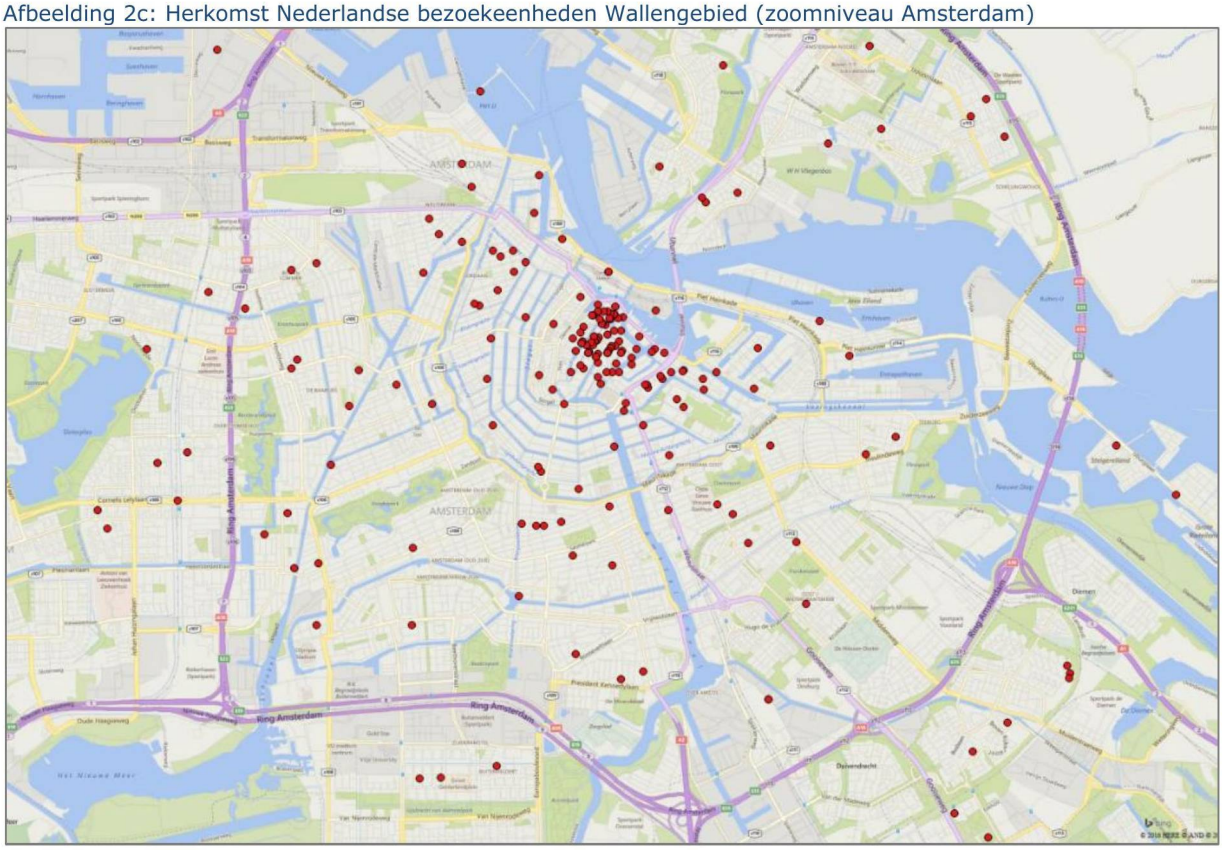
- Eén op de vijf buitenlanders (buitenlandse toeristen) is een Brit (13% van het totaal) of een Duitser. Verder zijn er relatief veel Amerikanen, Belgen en Fransen onder de bezoekers. Afbeelding 3d laat overigens zien dat het gebied bezoekers kent uit de gehele wereld: van Litouwen tot Macedonië en van Chili tot Vietnam. Opvallende afwezigen (in de steekproef) zijn Russische bezoekers. Ook op basis van waarneming kon worden vastgesteld dat er (vrijwel) geen Russen het gebied bezochten in de onderzoeksweek.

In het navolgende wordt overigens de volgende indeling gebruikt: Amsterdammers (25%), Nederlanders overig (8%), Nederlandse toeristen (7%) en buitenlandse toeristen (60%). Een combinatie van de items woonplaats, bezoekfrequentie en bezoekdoel vormen hiervoor de basis.

Afbeelding 2a: Herkomst Nederlandse bezoekeenheden Wallengebied (zoomniveau Nederland)

Wadden Sea
Amsterdam
Rotterdam
Den Haag
Utrecht
Eindhoven
Arnhem
Nijmegen
Groningen
Enschede
Zwolle
Amersfoort
Leeuwarden
Dordrecht
Breda
Tilburg
's-Hertogenbosch
Haarlem
Leiden
Delft
Almere
Lelystad
Apeldoorn
Deventer
Hengelo
Alkmaar
Hoorn
Velsen-Zuid
Katwijk aan de Rijn
Ede
Barneveld
Wageningen
Oss
Veldhoven
Helmond
Roosendaal
Middelburg
Vlissingen
Terneuzen
Sluis
Knokke-Heist
Brugge
Ostend
Zeebrugge
Dunkirk
Calais
Boulogne-sur-Mer
Grande-Synthe
Gent
Antwerpen
Leuven
Brussels
Mechelen
Aalst
Kortrijk
Ypres
Roeselare
Oudenaarde
Geraardsbergen
Tournai
Lille
Roubaix
Tourcoing
Mons
Charleroi
La Louvière
Namur
Liège
Maastricht
Hasselt
Genk
Aachen
Düren
Eschweiler
Jülich
Heinsberg
Mönchengladbach
Krefeld
Duisburg
Essen
Dortmund
Düsseldorf
Cologne
Bonn
Leverkusen
Wuppertal
Solingen
Remscheid
Hagen
Bochum
Witten
Recklinghausen
Gelsenkirchen
Oberhausen
Mülheim
Moers
Wesel
Emmerich
Arnhem
Doetinchem
Zutphen
Apeldoorn
Münster
Osnabrück
Bielefeld
Paderborn
Hamm
Lippstadt
Soest
Arnsberg
Meschede
Siegen
Wetzlar
Gießen
Marburg
Koblenz
Bad Neuenahr-Ahrweiler
Andernach
Neuwied
Bad Honnef
Königswinter
Troisdorf
Bonn
Hennef
Eitorf
Gummersbach
Bergisch Gladbach
Leichlingen
Remscheid
Lüdenscheid
Schmallenberg
Olpe
Siegen
Bad Berleburg
Bad Laasphe
Wilnsdorf
Dillenburg
Herborn
Haiger
Ebsdorf
Alsfeld
Lauterbach
Fulda
Kassel
Göttingen
Hannover
Bremen
Oldenburg
Wilhelmshaven
Emden
Leer
Papenburg
Meppen
Lingen
Nordhorn
Rheine
Ibbenbüren
Greven
Telgte
Warendorf
Beckum
Ahlen
Hamm
Unna
Dortmund
Bochum
Herne
Gelsenkirchen
Recklinghausen
Marl
Dorsten
Borken
Coesfeld
Ahaus
Gronau
Bad Bentheim
Nordhorn
Meppel
Steenwijk
Emmeloord
Urk
Lelystad
Harderwijk
Hoevelaken
Barneveld
Nijkerk
Amersfoort
Soest
Baarn
Hilversum
Laren
Naarden
Huizen
Bussum
Blaricum
's-Graveland
Almere
Almere Haven
Almere Buiten
Almere de Vaart
Zeewolde
Dronten
Kampen
Zwolle
Ommen
Hardenberg
Nordhorn
Coevorden
Emmen
Assen
Meppel
Steenwijk
Heerenveen
Sneek
Drachten
Leeuwarden
Harlingen
Terschelling
Vlieland
Texel
Den Helder
Oudeschild
Den Burg
Oost-Vlieland
Hollum
Ameland
Holwerd
Dokkum
Winsum
Delfzijl
Emden
Norden
Aurich
Wilhelmshaven
Varel
Jever
Schortens
Sande
Wittmund
Esens
Norden
Leer
Papenburg
Lingen
Meppen
Haren
Emmen
Hoogeve

Afbeelding 2c: Herkomst Nederlandse bezoekeenheden Wallengebied (zoomniveau Amsterdam)

Afbeelding 2d: Herkomst Buitenlandse bezoekeenheden Wallengebied

3.1.2 Leeftijd

Tabel 3: Leeftijd bezoekers naar herkomst (totaal incl. non-response)

	Amsterdam	Nederland overig	Nederlandse toerist	Buitenlandse toerist	Totaal 2016
15 – 19 jaar	2%	14%	6%	5%	3%
20 – 24 jaar	12%	12%	6%	20%	17%
25 – 34 jaar	19%	15%	8%	28%	28%
35 – 44 jaar	12%	11%	16%	20%	17%
45 – 54 jaar	16%	19%	19%	14%	17%
55 – 64 jaar	22%	15%	30%	7%	12%
65 jaar of ouder	18%	15%	14%	6%	7%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%

- De bezoekers van het Wallengebied zijn relatief jong. 48% van de bezoekers is jonger dan 35 jaar. 34% van de bezoekers is tussen de 35 en 54 jaar en 19% van de bezoekers is ouder dan 55 jaar. De leeftijdsverdeling lijkt daarmee overigens zeer sterk op die van de hoofdwinkelstraten in het centrum.
- Buitenlandse toeristen zijn, in vergelijking met de overige bezoekers, relatief jong: van hen is 53% jonger dan 35 jaar. Nederlandse toeristen zijn daarentegen juist relatief oud: 44% van hen is 55 jaar of ouder.

3.1.3 Omvang en samenstelling bezoekeenheid

Tabel 4: Omvang bezoekeenheid naar herkomst (totalen inclusief non-response)

	Amsterdam	Nederland overig	Nederlandse toerist	Buitenlandse toerist	Totaal 2016
1 persoon	75%	67%	43%	26%	39%
2 personen	22%	23%	40%	49%	44%
3 of meer personen	3%	10%	17%	25%	17%
gem. omvang	1,28	1,55	2,00	2,31	1,92

- De meeste bezoekers komen met twee personen naar het gebied (44%). 39% komt alleen en 17% van de bezoekers komt in een gezelschap van drie of meer personen. Dit resulteert in een gemiddelde omvang van de bezoekeenheid van 1,92.
- Naar herkomst bestaan er grote verschillen tussen de omvang van de bezoekeenheid. Bezoekers uit Amsterdam (1,28) hebben de laagste gemiddelde omvang van de bezoekeenheid. Maar liefst 75% van de bezoekers uit Amsterdam bezoekt het gebied alleen. Buitenlandse toeristen bezoeken het gebied doorgaans met twee of meer personen (2,31).
- De gemiddelde omvang van de bezoekeenheid bedraagt 1,92 (inclusief non-response), hetgeen, in combinatie met de 899.271 (netto) bezoekers, resulteert in (maximaal) 468.370 (netto) bezoekeenheden op weekbasis.

Tabel 5: Samenstelling bezoekeenheid naar herkomst (totalen inclusief non-response)

	Amsterdam	Nederland overig	Nederlandse toerist	Buitenlandse toerist	Totaal 2016
vrouw alleen	24%	42%	11%	6%	13%
vrouw en kind(eren)	1%	0%	1%	0%	1%
twee vrouwen	4%	9%	7%	8%	9%
man alleen	52%	26%	32%	20%	26%
man en vrouw	9%	6%	28%	32%	28%
man, vrouw en kind(eren)	1%	2%	4%	11%	7%
twee mannen	8%	6%	4%	9%	6%
anders	2%	9%	11%	14%	10%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%

- Zoals gezegd komen veel bezoekers met twee personen naar het Wallengebied. Dit zijn vaak een man en vrouw samen (28%). 26% van de bezoekers is een alleengaande man en 13% een alleengaande vrouw. 10% van de bezoekers bestaat uit een 'andere' samenstelling. Dit zijn bijvoorbeeld groepen van meer dan drie personen.
- Naar herkomst verschillen de aandelen sterk. Toeristen bestaan relatief vaak uit een man en een vrouw samen (28%-32%) en onder Amsterdammers en Nederlanders die geen toerist zijn in de stad, bevinden zich relatief veel alleengaande vrouwen (24%-42%). Daarnaast is bijvoorbeeld 52% van de Amsterdamse bezoekers een alleengaande man.
- Van alle bezoekers is 57% man, 43% vrouw en 2% kind. In een regulier winkelgebied ligt de verhouding mannen en vrouwen precies andersom.

3.2 Bezoekgedrag

In het navolgende worden het gedrag van de bezoekers besproken: hoe lopen zij door het gebied? Wat is de reden van het bezoek? En hoeveel besteden zij er?

3.2.1 Routing

Tabel 6: Ingang naar uitgang

	Oude Hoogstraat/ Kloveniersburgwal	Zijstraten Damstraat	Dam	Warmoesstraat	Lange/korte Niezel en Stormsteeg	Nieuwmarkt
Oude Hoogstraat/Kloveniersburgwal (1,2)	**4%**	1%	1%	0%	1%	1%
Zijstraten Damstraat (3-6)	1%	**4%**	3%	1%	1%	1%
Dam (7,8)	3%	2%	**15%**	3%	3%	1%
Warmoesstraat (9-12)	2%	1%	2%	**15%**	6%	3%
Lange/korte Niezel en Stormsteeg (13-18)	1%	1%	1%	3%	**8%**	2%
Nieuwmarkt (19-21)	1%	0%	1%	1%	3%	**5%**

- Bovenstaande tabel laat de routing door het gebied zien. De uitgangen zijn hierin gegroepeerd, zoals dit ook is gebeurd op pagina 7. Te zien is verder welk deel van de bezoekers via hetzelfde deel van het gebied is vertrokken, als dat zij het gebied zijn binnengekomen.
- Circa de helft (51%) van de bezoekers vertrekt via hetzelfde gebied, als waar zij zijn binnengekomen. Zo is 15% via een van de twee punten nabij de Dam het gebied binnengekomen en hebben zij het gebied hier ook weer verlaten. Dit is samen met de stroom van de Warmoestraat naar de Warmoestraat (15%) de belangrijkste stroom.

3.2.2 Bezoekdoel

Met wat voor doel komt men naar het Wallengebied? Wat is het primaire doel? Loopt men er 'toevallig' doorheen of kwam men een duidelijke reden? En is het feit dat het gebied bekend staat als het 'Red Light District' een reden van het bezoek?

Tabel 7: Primair bezoekdoel naar herkomst

	Amsterdam	Nederland overig	Nederlandse toerist	Buitenlandse toerist	Totaal 2016
toeristisch bezoek/rondkijken	5%		74%	64%	44%
bezoek winkels	18%	27%		5%	10%
bezoek horeca	14%	11%		7%	9%
loopt er toevallig doorheen	13%	21%		7%	9%
zakelijke reden/werk	18%	30%		2%	8%
woont hier/hotel	22%			2%	6%
Bezoek coffeeshop	1%			6%	4%
bezoek prostitutie	0%		15%	3%	3%
bezoek musea		1%	11%	1%	2%
familie bezoeken	5%	2%		1%	2%
parkeren				0%	0%
andere reden, nl	4%	8%		1%	2%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%

- Eerder kwam aan bod dat 67% van de bezoekers van het gebied een toerist is (7% Nederlandse en 60% buitenlandse toeristen). Het is dan ook niet verrassend dat toerisme als het vaakst genoemde bezoekdoel is: 44% van alle bezoekers noemt dit.
- Circa twee derde van de buitenlandse toeristen geeft dit verder als reden van het bezoek aan het Wallengebied. Zij noemen ook andere redenen, zoals het bezoeken van horeca (7%), het bezoek aan een coffeeshop (6%) of het er toevallig doorheen lopen (7%).
- Voor de Nederlandse bezoekers (die geen toerist zijn) geldt dat zij vooral komen voor de winkels (zoals in de Amstelstraat/Oude Hoogstraat), de horeca of voor een zakelijke reden. Dit laatste kan betekenen dat zij hier een zakelijke afspraak hebben maar natuurlijk ook dat zij hier in de omgeving werken en het gebied bezoeken tijdens hun lunchpauze.

Omdat uit de vraag naar het primaire bezoekdoel niet goed naar voren komt of men in het Wallengebied is geweest, omdat dit gebied bekend staat als het 'Red Light District', is hier in dit onderzoek specifiek naar gevraagd. Voor de duidelijkheid: men hoeft dan natuurlijk geen bezoek gebracht te hebben aan een prostituee of sekstheater. Onderstaande tabellen geven dit weer naar herkomst van de bezoeker en naar uitgang.

Tabel 8: Bezoek vanwege 'Red Light District' naar herkomst

	Amsterdam	Nederland overig	Nederlandse toerist	Buitenlandse toerist	Totaal 2016
Ja	16%	13%	35%	41%	32%
Nee	84%	86%	63%	59%	68%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%

Bovenstaande tabel laat zien dat 32% van de bezoekers bevestigt dat zij hier liepen vanwege het feit dat hier prostituees, sekstheaters en sekswinkels zitten. Onder buitenlandse toeristen ligt dit, volgende de toeristen zelf, op 41%. Toch mag worden aangenomen dat dit in werkelijkheid aanzienlijk hoger ligt.

Het 'Red Light District' publiek gebruikt andere in- en uitgangen van het gebied, dan het overige publiek. De uitgangen bij de Dam (o.a. via de Damstraat) kennen het hoogste aandeel 'Red Light District' publiek (60%). Bij de Oude Hoogstraat/Kloveniersburgwal ligt dit op slechts 17%.

Tabel 9: Bezoek vanwege 'Red Light District' naar uitgang (zie ook pagina 7)

	Oude Hoogstraat/ Kloveniersburgwal	Zijstraten Damstraat	Dam	Warmoestraat	Niezel en Stormsteeg	Nieuwmarkt
Ja	17%	36%	60%	28%	21%	23%
Nee	83%	63%	40%	71%	79%	77%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

3.2.3 Bezoekfrequentie Wallengebied

Hoe vaak bezoekt men het gebied doorgaans? Iedere dag? Of bijvoorbeeld slechts eens per maand? Onderstaande tabel geeft hierop het antwoord.

Tabel 10: Bezoekfrequentie naar herkomst

	Amsterdam	Nederland overig	Nederlandse toerist	Buitenlandse toerist	totaal 2016
elke dag	29%	3%			8%
3-5 keer per week	24%	12%	3%		7%
2 keer per week	10%	5%	1%		3%
1 keer per week	13%	6%	14%		5%
1 keer per 2 weken	5%	9%	3%		2%
1 keer per maand	9%	19%	12%		5%
Minder vaak	10%	42%	58%	49%	39%
Dit is de 1e keer	0%	4%	9%	50%	31%

- Door de zeer gemengde samenstelling van de bezoekers loopt de bezoekfrequentie sterk uiteen. De totalen zeggen in deze dan ook vrij weinig. Interessanter is het om te kijken naar de verschillen tussen de verschillende bezoekersgroepen.
- Amsterdammers bezoeken het gebied gemiddeld 3 keer per week. Onder hen bevinden zich bewoners die er 7 dagen in de week komen (29%), maar ook personen die hier hooguit eens per maand of minder vaak komen (17%).
- Andere groepen bezoeken het gebied, niet geheel verrassend, aanzienlijk minder vaak. Zo komt twee derde van de Nederlandse toeristen er minder dan eens per maand (en is het voor 9% zelfs het eerste bezoek) en voor de buitenlandse toeristen geldt zelfs dat het voor 50% het eerste bezoek aan dit gebied is.

3.2.4 Bezoekduur

Tabel 11: Bezoekduur naar herkomst

	Amsterdam	Nederland overig	Nederlandse toerist	Buitenlandse toerist	Totaal 2016
5 minuten of minder	10%	4%	1%	2%	4%
6 tot 15 minuten	18%	23%	17%	18%	18%
15 tot 30 minuten	17%	15%	8%	9%	12%
30 tot 60 minuten	7%	22%	40%	16%	16%
één uur of langer	48%	37%	33%	54%	50%
gem. bezoekduur	76	81	52	75	74

- De gemiddelde duur van een bezoek bedraagt circa vijf kwartier (74 minuten) en voor 50% geldt een bezoek minimaal één uur duurt. Opvallend is dat de verschillen tussen de verschillende herkomstgroepen vrij klein zijn.
- Tabel 12 geeft inzicht in de gemiddelde bezoekduur naar het primaire bezoekdoel, en te zien is dat de verschillen dan aanzienlijk groter zijn. Opgemerkt dient te worden dat een toeristisch bezoek vanzelfsprekend gecombineerd kan worden met het bezoek aan winkels en/of horeca, maar onderstaande tabel geeft uitsluitend de resultaten voor het primaire bezoekdoel. Te zien is dat bezoekers met een winkeldoel gemiddeld 70 minuten in gebied verblijven. Dit geldt ook voor de 'toeristen'. Bezoekers met een horecadoel nemen hier de tijd voor en kennen een gemiddelde verblijfsduur van meer dan anderhalf uur (92 minuten).

Tabel 12: Gemiddelde bezoekduur naar bezoekdoel

	Amsterdam
bezoek winkels	70
bezoek horeca	92
toeristisch bezoek/rondkijken	70
loopt er toevallig doorheen	27

3.3 Bestedingen

3.3.1 Bestedingen

Tabel 13: Besteding naar herkomst (totalen na leeftijdscorrectie)

	Amsterdam	Nederland overig	Nederlandse toerist	Buitenlandse toerist	Totaal 2016
niets	50%	61%	45%	38%	44%
minder dan € 10	14%	12%	10%	11%	11%
€ 10 tot € 25	17%	6%	12%	17%	16%
€ 25 tot € 50	14%	12%	13%	11%	12%
€ 50 tot € 75	3%	4%	16%	5%	6%
€ 75 of meer	1%	5%	5%	18%	12%
gemiddelde besteding	€ 12,87	€ 20,35	€ 21,58	€ 36,60	€ 28,19
aantal bezoekeenheden	115.144	19.860	49.942	283.424	468.370
weekomzet (in miljoenen)	€ 1,5	€ 0,4	€ 1,1	€ 10,2	€ 13,2

- De gemiddelde besteding in het gebied bedraagt € 28,19 per bezoekeenheid (na leeftijdscorrectie) per bezoek. Bijna de helft van de bezoekers geeft niets uit bij een bezoek aan het gebied. 27% van de bezoekers geeft maximaal € 25,- uit. 18% besteedt € 50,- of meer bij één of meer ondernemingen in het gebied.
- De gemiddelde besteding varieert sterk naar herkomst. Dit hangt grotendeels af van de bezoekfrequentie en het bezoekdoel. Dit leidt er toe dat Amsterdammers, die het gebied relatief vaak bezoeken, relatief weinig besteden per bezoek (€ 13,-) en dat buitenlandse toeristen, die hier in slechts een paar dagen alles willen zien en doen, relatief veel besteden (€37,-). De relatief hoge gemiddelde besteding van toeristen duwt ook het gemiddelde wat omhoog. De gemiddelde besteding van € 28.- is daarmee dan ook alleen representatief voor de onderzoeksweek. In weken met minder toeristen en minder aantrekkelijk (terrassen) weer, zoals de wintermaanden, zal de gemiddelde besteding lager liggen.

Maar waaraan besteedt men dit geld dan? Dit is te zien in tabel 14. Te zien is bijvoorbeeld dat 37% van iedere uitgegeven euro terecht komt bij een horecaonderneming en dat 23% van de totale omzet van het gebied, wordt uitgegeven in een coffeeshop, growshop of smartshop. Onder buitenlandse toeristen liggen deze aandelen op 34% (horeca) en 26% (cannabis gerelateerd).

Tabel 14: Gemiddelde besteding (totaal) naar sector (na leeftijdscorrectie)

	Amsterdam	Nederland overig	Nederlandse toerist	Buitenlandse toerist	Totaal 2016
Toeristische winkels	0%	3%	7%	8%	7%
Reguliere winkels	40%	40%	8%	13%	18%
Café's/restaurants	38%	47%	52%	34%	37%
Cannabis gerelateerde ondernemingen	14%	4%	24%	26%	23%
Seks gerelateerde ondernemingen	1%	4%	3%	15%	12%
Overige bestedingen	6%	2%	6%	4%	4%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%

Met behulp van het netto aantal bezoekers per week, de gemiddelde omvang van de bezoekeenheid en de gemiddelde besteding kan de week- en jaaromzet worden berekend (zie ook tabel 13).

- De totale weekomzet van het gebied wordt geschat op € 13 miljoen. Onderstreept dient te worden dat dit, vanwege de op pagina 6 genoemde factoren[3], een maximale weekomzet betreft. De jaaromzet kan dus niet worden berekend door bovenstaand bedrag te vermenigvuldigen met 52.
- Van de omzet komt 77% bij buitenlandse toeristen vandaan, terwijl zij 60% van de bezoekers uitmaken. Het omzetaandeel van Amsterdammers is juist lager dan het herkomstaandeel.
- De leeftijdscategorie jonger dan 35 jaar zorgt naar verhouding voor de meeste omzet. Zij vormen 48% van de bezoekers en zorgen voor 57% van de omzet. Veel toeristen vallen in deze leeftijdsklasse. Bezoekers in de leeftijdscategorie 55 jaar en ouder zijn omzettechnisch de minst interessante groep.

Tabel 15: Bezoekersaandeel versus omzetaandeel (na leeftijdscorrectie)

	bezoekers	omzet
Amsterdam	25%	11%
overig ROA	4%	3%
overig Nederland	11%	8%
buitenland	60%	77%
Amsterdam	25%	11%
Nederland overig	8%	3%
Nederlandse toerist	7%	8%
buitenlandse toerist	60%	77%
<35 jaar	48%	57%
35-55 jaar	34%	32%
55 jaar >	19%	12%

[3] Het onderzoek vond plaats in de periode eind augustus/begin september. In deze periode is het relatief druk in de stad. Het aantrekkelijke weer zorgde daarnaast voor relatief veel mensen op straat, tot in de late uurtjes. Op een koudere of regenachtige dag zal dit aanzienlijk minder zijn.

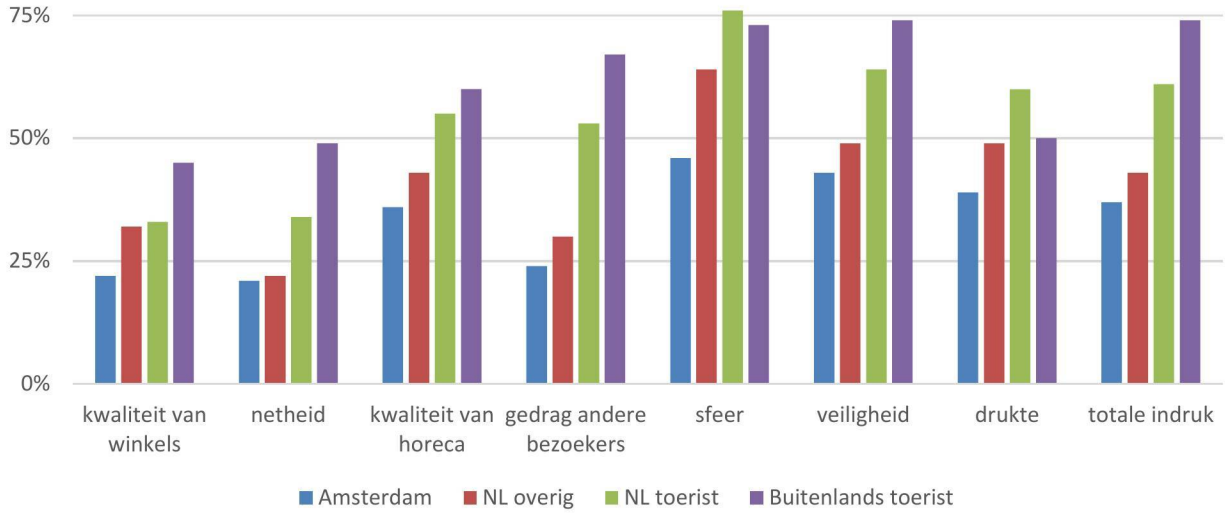
3.4 Waardering

De bezoekers hebben, door middel van een rapportcijfer, hun oordeel gegeven over een tiental aspecten. Bij de analyse geldt dat een gemiddelde waardering van 8 of hoger als zeer goed mag worden beschouwd. Een waardering van 6,5 of lager dient gezien te worden als onvoldoende.

Tabel 16: Gemiddeld rapportcijfer naar herkomst

	Amsterdam	Nederland overig	Nederlandse toerist	Buitenlandse toerist	Totaal 2016
kwaliteit van winkels	**6,1**	7,0	6,8	7,2	6,9
kwaliteit van horeca	6,6	7,0	7,8	7,7	7,3
sfeer	6,9	7,6	8,3	**8,1**	7,7
drukte	**6,3**	7,1	7,5	7,2	7,0
netheid	**6,1**	**6,4**	6,7	7,0	6,7
gedrag andere bezoekers	**6,0**	6,8	7,7	7,8	7,3
veiligheid	7,2	7,4	7,9	**8,0**	7,8
Totale indruk	7,1	7,4	7,8	**8,0**	7,7

Afbeelding 3: Waardering - % 8 of hoger

- Respondenten zijn over het geheel gezien positief over het gebied. De totale indruk wordt gemiddeld met een 7,7 beoordeeld. Met name bezoekers uit het buitenland geven een hoge beoordeling voor de totale indruk (8,0). Bezoekers uit het buitenland zijn ook overigens ook zeer positief over alle andere aspecten. Het laagste gemiddelde cijfer dat zij geven is een 7,0 (netheid). Nederlanders zijn een stuk kritischer. Bezoekers uit Amsterdam zelf beoordelen de totale indruk met het laagste cijfer (7,1).
- Bezoekers zijn vooral goed te spreken over de veiligheid (7,8), de sfeer (7,7) het gedrag van andere bezoekers en de kwaliteit van de horeca (beiden 7,3). Dit betreft

overigens de veiligheid en de sfeer overdag en in de avond, aangezien er om 22.00 is gestopt met enquêteren[4].

- De belangrijkste aandachtspunten zijn de netheid (6,7, met gemiddeld 6,1 onder Amsterdammers) en de kwaliteit van de winkels (6,9, met ook hier gemiddeld een 6,1 onder Amsterdammers.
- Ander aandachtspunt is de waardering van het gebied door bewoners. Tabel 17 geeft inzicht in de door hen gegeven (gemiddelde) rapportcijfers. Zo beoordelen zij de drukte met gemiddeld een 4,6 en het gedrag van andere bezoekers met een 5,1. Wel zijn zij tevreden over de veiligheid (7,0).

Tabel 17: Gemiddeld rapportcijfer – Bewoners onderzoeksgebied

	bewoners
kwaliteit van winkels	5,1
kwaliteit van horeca	5,4
sfeer	6,3
drukte	4,6
netheid	5,2
gedrag andere bezoekers	5,1
veiligheid	7,0
Totale indruk	6,7

[4] Op de zaterdag waren er 's nachts enkele vechtpartijen in het onderzoeksgebied, waarvan er één met dodelijke afloop.

3.5 Typering Wallengebied

Afbeelding 4 geeft inzicht in hoe bezoekers het gebied typeren. Gevraagd is om dit in maximaal twee woorden te doen. Voor deze 'woordenwolk' geldt, dat hoe vaker een woord genoemd is, hoe groter deze wordt afgebeeld.

Wat direct zal opvallen is dat dat de meeste typeringen zeer positief zijn: gezellig, levendig, authentiek, mooi, leuk, uniek, sfeervol, vrijheid, vriendelijk, bruisend. Veel buitenlandse toeristen vinden het gebied 'typisch Amsterdams' en het gebied sluit daarmee aan bij hun verwachtingen. Het typisch Amsterdamse is iets wat enkele Nederlandse bezoekers overigens juist missen. Zij denken met enige weemoed terug aan de tijd dat het nog een 'echte, ouderwetse hoerenbuurt' was.

De enige 'negatieve' typeringen die meer dan eens genoemd zijn, hebben betrekking op de drukte: te druk, chaotisch, hectisch, rommelig.

3.6 Gemiste winkels, horeca of voorzieningen

77% van de bezoekers mist geen winkels, horeca of voorzieningen in het gebied. Zij vinden het aanbod dus compleet. 23% heeft dus wel iets genoemd. Afbeelding 5 geeft de resultaten weer.

Zoals voor een zo divers gebied als het Wallengebied te verwachten valt, lopen de reacties sterk uiteen. Er worden, zeker in verhouding tot reguliere winkelgebieden, opvallend veel voorzieningen of faciliteiten genoemd, zoals openbare toiletten, pinautomaten, of vuilnisbakken. Wat verder opvalt is de vraag naar winkels met dagelijks aanbod: (discount) supermarkten, een (echte) bakker, groenteboer en een slager, een biologische winkel. Deze vraag leeft zowel bij bewoners als toeristen.

Op horecagebied is er grote vraag naar leuke koffietentjes. Het huidige aanbod richt zich, volgens bezoekers, vaak teveel op het bier- en wijnpubliek in de latere avond en nacht. Diverse bezoekers vragen op een hogere kwaliteit van het horeca-aanbod. Ook is er een bovengemiddelde vraag naar ijssalons, zowel onder Amsterdammers als buitenlandse toeristen, al dient er hierbij rekening mee te worden gehouden dat het onderzoek plaatsvond in een zonnige week eind augustus/begin september.

3.7 Verbeterpunten

34% van de bezoekers noemt één of meerdere verbeterpunten. Ook hier is er sprake van een grote diversiteit in de antwoorden, maar er zijn wel enkele thema's die relatief vaak naar voren komen. Eén daarvan is de verkeersveiligheid. Diverse bezoekers vragen om het auto- en fietsvrij maken van het gebied of voor het instellen van een maximumsnelheid voor (brom-)fietsers. Het terugdringen van het aantal fietsers in het

algemeen wordt opvallend vaak genoemd, zowel door Amsterdammers als (buitenlandse) toeristen.

Verder is er enerzijds de vraag om het prostitutie- en drugskarakter van het gebied wat te beteugelen, maar daar tegenover staan mensen die aangeven het beleid betuttelend te vinden en die graag het 'echte Amsterdam' terug willen ("niet verder onthoeren").

Ook zien we zo'n tegenstelling als het gaat om het algehele toeristische karakter van het gebied ("minder pretparkachtig"). Volgens bewoners en overige Amsterdammers zorgt dit voor veel drukte, herrie, veel teveel toeristen en nutellawinkels. Zo maakt iemand de opmerking het zat te zijn continu in het Engels aangesproken te worden. Daartegenover staan de toeristen die graag zien dat er meer geregeld wordt voor hen: betere bewegwijzering in diverse talen (Engels, Spaans, Italiaans), een toeristen-informatiecentrum, meer coffeeshops (graag 24 uur per dag geopend) en bredere stoepen. Bijzondere antwoorden zijn de vraag om hekken rond de grachten (in verband met de veiligheid) en de vraag om informatieborden bij het betreden van het gebied, waarop gewaarschuwd wordt dat het gebied misschien aanstootgevend kan zijn voor families met kinderen.

Afbeelding 4: Typering Wallengebied

Afbeelding 5: Gemiste winkels, horeca of voorzieningen

Afbeelding 6: Verbeterpunten

3.8 Binnenlandse en buitenlandse toeristen

3.8.1 Bezoekfrequentie Amsterdam

In het geval van binnenlandse of buitenlandse toeristen is het interessant om te weten of zij Amsterdam al vaker hebben bezocht óf dat dit het eerste bezoek aan Amsterdam betreft.

Tabel 18: Bezoekfrequentie naar herkomst

	Nederlandse toerist	Buitenlandse toerist
Dit is het 1e bezoek	11%	49%
Dit is het 2e bezoek	11%	21%
Dit is het 3e bezoek	3%	13%
Vaker	75%	17%
Totaal	100%	100%

- De meeste Nederlandse toeristen zijn al diverse keren in het centrum van Amsterdam geweest maar voor de veel buitenlandse toeristen is dit het eerste bezoek (49%). Toch geeft nog één op de zes aan er al vaker dan 3 keer geweest te zijn. Dit zijn, niet geheel verrassend, vooral toeristen uit de ons omliggende landen en doorgaans de wat oudere toeristen. Voor 60% van de buitenlandse toeristen onder de 35 jaar was dit bezoek namelijk het eerste bezoek.

3.8.2 Bezoek andere Amsterdamse attracties

Tot slot is er gevraagd of men, naast het bezoek aan het Wallengebied, nog andere attracties in Amsterdam heeft bezocht? Heeft men een rondvaart door de grachten geboekt of heeft men bijvoorbeeld een museum bezocht?

Tabel 19: Bezoek andere Amsterdamse attracties naar herkomst

	Nederlandse toerist	Buitenlandse toerist
Nee, geen andere attracties	15%	8%
Ja, een museum/musea	34%	56%
Ja, een theater	11%	7%
Ja, een bioscoop	3%	4%
Ja, een restaurant/club	44%	75%
Ja, winkels/winkelstraten	57%	71%
Ja, attracties	27%	59%

- Een groot deel van de toeristen bezoekt ook winkels en restaurants of uitgaansgelegenheden in Amsterdam en het zal niet verrassen dat veel (buitenlandse) toeristen ook een attractie bezoeken zoals bijvoorbeeld Madame Tussauds of de Heineken Experience. Opvallender is het hoge aandeel (vooral

buitenlandse) toeristen dat ook een museum heeft bezocht. Bezoekers van het Wallengebied hebben klaarblijkelijk een brede interesse.